

Obsah

Úvod

Úvodní slovo	9
--------------	---

Průvodce

1. Poznáváme žáky s OMJ aneb kdo jsou a co potřebují pro úspěšné studium	15
1.1 Kdo jsou žáci s OMJ	16
1.2 Pojmy z legislativy	17
1.3 Co žáci s OMJ většinou prožívají	19
1.4 Co žáci s OMJ potřebují	21
1.5 Získávání vícejazyčnosti	22
Co můžeme dělat?	26
2. Budujeme opěrný systém školy aneb jak efektivně využít a rozšířit dosah pedagogického týmu	29
2.1 SŠ jako integrující instituce	30
2.2 Podpůrné prostředí spoluvytváří každý z nás	31
2.3 Budování a spolupráce týmu	33
Co můžeme dělat?	38
Audit 3 + 3: co už ve škole děláme?	39
3. Přijímáme žáky s OMJ na SŠ aneb jak být transparentní v podmínkách přijetí a co zjišťovat o uchazečích	41
3.1 Podpora při orientaci v přijímacím řízení	42
3.2 Příprava před vstupem na SŠ	43
3.3 Jednotné přijímací zkoušky na maturitní obory	43
3.4 Rozhovor jako součást kritérií přijímacího řízení	45
3.5 Informace o uchazečích s OMJ	46
3.6 Doklady žáků s OMJ	48
Co můžeme dělat?	50
Audit 3 + 3: co už ve škole děláme?	52
4. Připravujeme se na nástup žáka s OMJ aneb co zjišťovat a zajišťovat	53
Co můžeme dělat?	57
Audit 3 + 3: co už ve škole děláme?	61
5. Hledáme možnosti podpory aneb jak na podpůrná opatření a jak komunikovat s PPP i rodiči	63
5.1 Podpůrná opatření	64
5.2 Využívání podpůrných opatření	69
5.3 Organizace výuky ČDJ ve škole	71
5.4 Spolupráce s PPP	73
5.5 Komunikace s rodiči	75
Audit 3 + 3: co už ve škole děláme?	79

6. Pečujeme o pohodu ve třídě aneb jak pracovat s třídním kolektivem a zároveň myslet na sebe	81
6.1 Jak to mají středoškoláci	83
6.2 Psychosociální kompetence a „pohoda“	85
6.3 Buddy program	88
6.4 Práce s kolektivem	91
6.5 Přívětivé prostředí do každé hodiny	93
Co můžeme dělat?	95
Audit 3 + 3: co už ve škole děláme?	104
7. Učíme češtinu nejen v češtině aneb jak na rozvoj jazykových dovedností v hodinách ČDJ i jinde	105
7.1 Co to je čeština jako druhý jazyk?	105
7.2 Diagnostika	106
7.2.1 Hluboká past sebehodnocení	106
7.2.2 Úvodní diagnostika a jak na ni	107
7.2.3 Konkrétní příklady již vytvořených diagnostik	108
7.3 Úrovně a jejich potřeby	109
7.3.1 Na základech stojí celý dům	109
7.3.2 Základy máme. A co dál?	112
7.4 Co potřebují žáci s OMJ rozvíjet	113
7.4.1 Čtení s porozuměním	113
7.4.2 Psaní	118
7.4.3 Mluvení	121
7.4.4 Poslech	124
7.4.5 Foneticko-fonologická rovina	124
7.4.6 Lexikálně-sémantická rovina	126
7.4.7 Morfologicko-syntaktická rovina	127
7.4.8 Pragmatická rovina	129
Co můžeme dělat?	130
8. Stavíme lešení ve výuce aneb jak zpřístupnit učivo (nejen) žákům s OMJ	133
8.1 Pohyblivý cíl	135
8.2 Diferenciace učiva čili hledáme to důležité	137
8.3 Hodnocení	140
8.4 Podporuj(e)me žáky s OMJ ve výuce	143
8.5 Nástrahy praktické výuky	144
8.6 Mateřský jazyk a vícejazyčnost	145
Co můžeme dělat aneb jak postavit lešení?	148
Audit 3 + 3: co já osobně ve své výuce už dělám?	164

9. Připravujeme se k maturitě z ČJL aneb o nástrahách maturit a jak se s nimi vypořádat	165
9.1 Maturita z ČJL	166
9.2 Úlevy pro žáky s OMJ?	167
9.3 Úspěšnost žáků s OMJ u maturitní zkoušky z ČJL	169
9.4 Příprava k jednotlivým částem maturitní zkoušky z ČJL	172
Co můžeme dělat?	178
Audit 3 + 3: co už ve škole děláme?	190
10. Podporujeme žáky s OMJ v učebních oborech aneb co můžeme dělat již nyní	191
Co můžeme dělat?	197
Audit 3 + 3: co už ve škole děláme?	203
Přílohy	
Příloha č. 1: Formulář „Tipy, na co se zeptat rodičů“ (česky + ukrajinsky)	206
Příloha č. 2: Karta žáka s OMJ – Hotelová škola Vršovická	210
Příloha č. 3: Formulář „Kontakty na školu a na rodiče žáka“ (česky + vietnamsky)	211
Příloha č. 4: Kartičky na rozvíjení otázek	215
Příloha č. 5: Seznam konverzačních témat (cca úroveň A2–B2)	219
Příloha č. 6: Syllabus pro kurz češtiny jako druhého jazyka pro žáky 1. ročníku SŠ	220
Příloha č. 7: Syllabus pro kurz češtiny jako druhého jazyka pro žáky 2. ročníku SŠ	221
Příloha č. 8: Syllabus pro kurz češtiny jako druhého jazyka pro žáky 3. ročníku SŠ	222
Příloha č. 9: Syllabus pro maturitní kurz pro žáky 4. ročníku SŠ	223
Příloha č. 10: Příklad diferenciacce učiva	224
Příloha č. 11: Bingo! aneb podporuji žáky s OMJ ve výuce	228
Příloha č. 12: Ukázka prezentace a pracovního listu k literárnímu dílu „Petrolejové lampy“ (J. Havlíček)	230
Seznam použitých zkratk	233
Použité zdroje	234
Legislativní zdroje	234
Literatura	234
Materiály a nástroje METY	236
Ostatní online zdroje	236